

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 360/2023-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou Jarabica, s. r. o., Kutlíkova 17, Bratislava, IČO 47 454 831, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Jarabica, proti postupu Krajského súdu v Bratislave (od 1. júna 2023 Správneho súdu v Bratislave) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sa 74/2019 (v súčasnosti vedenom pod sp. zn. BA-8 Sa 74/2019) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sa 74/2019 **boli porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Správnemu súdu v Bratislave sa **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. BA-8 Sa 74/2019 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie v sume **2 000 eur**, ktoré mu **je** Správny súd v Bratislave **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Správny súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **530,86 eur** a zaplatiť ich právnemu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 360/2023 z 22. júna 2023 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľa, doručенú elektronickou formou 27. apríla 2023, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave [(ďalej aj „krajský súd“ alebo aj „správny súd“) bližšie bod 7 tohto nálezu, pozn.)] v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sa 74/2019 (ďalej len „napadnuté konanie“). Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal mu primerané finančné zadostučinenie v sume 3 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa správnu žalobou podanou krajskému súdu 20. augusta 2019 domáha preskúmania rozhodnutí orgánov verejnej správy vydaných v rámci konania o povolení obnovy priestupkového konania vedeného proti jeho osobe. Krajský súd sťažovateľa uznesením zo 16. januára 2020 vyzval na doplnenie správnej žaloby, sťažovateľ 27. januára 2020 predložil krajskému súdu požadované dokumenty, žalovaný Okresný úrad Bratislava (ďalej len „okresný úrad“) svoje vyjadrenie spolu s administratívnym spisom doručil krajskému súdu 18. marca 2020, pričom podľa sťažovateľa zostal krajský súd ďalej nečinný a v napadnutom konaní neuskutočnil žiadny iný úkon smerujúci k rozhodnutiu jeho veci.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ upozornil na dôležitosť rozhodnutia, keďže sa domáha povolenia obnovy priestupkového konania začatého ešte v roku 2013 a na podklade opisu postupu krajského súdu odôvodnil zásah do svojich namietaných práv, ako aj nároky uplatnené v petite ústavnej sťažnosti.

III.

Vyjadrenie krajského súdu a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

4. Predsedníčka správneho súdu v spojení so súdnou reformou poukázala na početnosť rozhodovanej agendy a odkázala na stanovisko zákonnej sudkyne, ktorá vzhľadom na datovanie pridelenia sťažovateľovej veci (2. júna 2023, pozn.) konštatovala absenciu vzniku prietáhov z jej strany, uviedla chronológiu uskutočnených úkonov, 10. júla 2023 dala pokyn na doručenie vyjadrenia žalovaného k žalobe a zabezpečenie repliky sťažovateľa, pričom zdôraznila náročnosť predmetu napadnutého konania, keďže od 1. júla 2023 rozhodovanie o správnych žalobách vo veciach správneho trestania prešlo do právomoci senátu.

III.2. Replika sťažovateľa:

5. Sťažovateľ zotrval na sťažnostných tvrdeniach, akcentoval, že ústavnú sťažnosť podával ešte v čase konania na krajskom súde, a preto nenamieta postup súčasnej zákonnej sudkyne. Na strane druhej ani početnosť agendy správneho súdu nemôže *pro futuro* ospravedlniť prietahy v konaní.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci [§ 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

7. Pred samotným ústavnoprávnym prieskumom ústavný súd, reflektujúc uznesenie o prijatí ústavnej sťažnosti, pripomína prechod výkonu súdnictva v sťažovateľovej veci (§ 3 zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení) na správny súd, čím sa v dôsledku zmeny pasívne legitimovaného subjektu a spisovej značky konania implikuje potreba úpravy enunciátu, tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

8. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

9. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Frydlender v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96 a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00) zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitosť veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

10. Z hľadiska povahy veci ústavný súd rezultuje, že napadnuté konanie nie je právne ani skutkovo zložité, keďže postup správneho súdu sa primárne redukuje na posúdenie naplnenia tzv. žalobných bodov a až po ich naplnení pristupuje k prieskumu namietaných skutočností, pričom v konaniach o správnej žalobe spravidla [§ 119 a § 120 ods. b) Správneho súdneho poriadku] nevykonáva dokazovanie a ani obdobné úkony, ale vychádza z obsahu spisového materiálu orgánu verejnej správy, ktorý bol aj v prípade sťažovateľa krajskému súdu predložený. Právnu a skutkovú zložitosť nie je možné vyvodit' ani z predmetu konania pred správnymi orgánmi, a to aj napriek tomu, že ide o oblasť administratívneho trestania. *Ipsa facto*, v posudzovanom prípade má správny súd posúdiť správnu žalobou napadnuté rozhodnutie okresného úradu týkajúce sa nesplnenia zákonných podmienok na povolenie obnovy priestupkového konania (správne orgány rozhodli o zastavení konania o povolení obnovy konania z dôvodu sťažovateľom nepreukázaných skutočností, osobitne čo sa týka času, keď sa mal o zákonných dôvodoch na povolenie obnovy priestupkového konania dozvedieť, pozn.) a nie samotné deliktuálne konanie sťažovateľa, čím sa v podstatnej miere znižuje náročnosť súdneho prieskumu. V správaní sťažovateľa ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by negatívne vplývali na celkovú dĺžku napadnutého konania.

11. Bez potreby podrobných analýz je pre ústavný súd podstatné, že po uskutočnení prvotných procesných úkonov spojených so správnu žalobou (podaná 22. augusta 2019, pozn.) a doručením vyjadrenia žalovaného okresného úradu (18. marec 2020, pozn.) zostal krajský súd v napadnutom konaní viac ako tri roky absolútne nečinný a až na základe pokynu zákonnej sudkyne z 10. júla 2023 bolo vyjadrenie žalovaného zaslané na vyjadrenie právneho zástupcovi sťažovateľa. Nečinnosť krajského súdu takej intenzity nie je ústavnoprávne akceptovateľná.

12. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prietahy, ktorými došlo k porušeniu namietaných práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

13. Keďže napadnuté konanie nie je právoplatne skončené, ústavný súd v spojení s bodom 7 tohto nálezu prikázal Správnomu súdu v Bratislave konať bez zbytočných prietahov (body 1 a 2 výroku tohto nálezu).

14. Sťažovateľ sa domáha, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 eur. Vzhľadom na konštatovanú nečinnosť krajského súdu, uložený príkaz konať, berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, majúce na pamäti, že cieľom priznania finančného zadosťučinenia je zmiernenie ujmy pocitovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 eur a vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel (body 3 a 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

15. Sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca požadovanú náhradu trov konania síce správne vyčíslili, ale v dôsledku nesprávneho matematického výpočtu [„ $2x (208,67 + 12,52) = 377,26 \text{ EUR} + \text{DPH}$, spolu 460,00 EUR.“] uviedli jej nesprávnu sumu. Ústavný súd preto vychádzal z obsahu sťažnostného spisu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 251 Civilného sporového poriadku) a sťažovateľovi podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde priznal náhradu trov právneho zastúpenia (bod 4 výroku tohto nálezu) za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2023 (prevzatie, príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) v sume dvakrát po 208,67 eur a režijný paušál v sume dvakrát po 12,52 eur, t. j. spolu 442,38 eur [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“)]. Priznanú odmenu podľa § 18 ods. 3 vyhlášky zvýšil o 20 % daň z pridanej hodnoty, t. j. o sumu 88,48 eur, pretože aj keď právny zástupca sťažovateľa sám nepreukázal skutočnosť, že je platiteľom tejto nepriamej dane, ústavný súd vlastnou činnosťou a vo verejnosti dostupnom zozname daňových subjektov registrovaných pre DPH vedenom finančnou správou Slovenskej republiky, zistil, že právny zástupca sťažovateľa je platiteľom DPH. K vyhľadávacej činnosti pristúpil vzhľadom na petit ústavnej sťažnosti, v ktorom sa sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca domáhali priznania náhrady trov konania zvýšených o DPH. Repliku sťažovateľa nevyhodnotil ako podanie relevantné

pre jeho rozhodnutie, a preto zaň sťažovateľovi náhradu trov nepriznal (bod 5 výroku tohto nálezu). Ústavný súd zároveň dáva do pozornosti, že § 73 zákona o ústavnom súde svojou štruktúrou (vzťah ods. 1 a 3) právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom nestavia do nárokovateľnej polohy (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 238/2021).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu